

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **RNDr. N. S.**, bývajúceho v D., zastúpeného JUDr. P. E., advokátom so sídlom v B., proti žalovaným **1/ Ing. M. K.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. M. P., advokátom so sídlom v B., **2/ D. S.**, bývajúcemu v B., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a o vypratanie nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9 C 59/1990, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. mája 2009, sp. zn. 6 Co 96/2008 takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. mája 2009, sp. zn. 6 Co 96/2008 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom (v poradí tretím) z 19. mája 2005, č.k. 9 C 59/1990-335 v spojení s uznesením z 11. mája 2006, č.k. 9 C 59/1990-363 zamietol žalobu o určenie, že žalobca je vlastníkom nehnuteľností parc. č. X. – záhrady vo výmere X. m², parc. č. X. – ostatné plochy vo výmere X. m², parc. č. X. – zastavané plochy a nádvorcia vo výmere X. m², parc. č. X. – záhrady vo výmere X. m², zapísaných na LV č. X., k.ú. S. (ďalej len „nehnuteľnosti“), a o vypratanie nehnuteľností žalovanými. Žalobcu zaviazal nahradiť žalovanej 1/ trovy konania vo výške 21.329,- Sk, žalovanému 2/ náhradu trov konania nepriznal. Vec posúdil podľa Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 1. januára 1992. Prejudiciálne sa zaoberal otázkou platnosti kúpnej zmluvy z 20. júna 1985, ktorou právna predchodkyňa žalobcu previedla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na žalovaných. Vyslovil, že ak právna predchodkyňa žalobcu konala pri uzavretí zmluvy v omyle vyvolanou žalovanou 1/ (§ 49 ods. 2 Občianskeho zákonníka), mala právo od zmluvy odstúpiť pre jej relatívnu neplatnosť v trojročnej premlčacej dobe (§ 101 Občianskeho zákonníka), ktorá uplynula 20. júna 1988. Keďže tak urobila až 17. februára 1989, a žalovaná 1/ uplatnila námietku premlčania, zmluva sa považuje za platnú; žalobe preto nemožno vyhovieť. O trovách

konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s prihliadnutím na to, že žalovaný 2/ si ich náhradu neuplatnil.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu rozsudkom z 28. mája 2009, sp. zn. 6 Co 96/2008 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Žalovaným náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Nestotožnil sa s tvrdením žalobcu, že kúpna zmluva je absolútne neplatná pre nedostatok vážnosti vôle jeho právnej predchodkyne; v konaní sa totiž preukázal jej zámer nehnuteľnosti predat'. Ak pri uzavretí zmluvy konala v omyle týkajúcom sa osôb kupujúcich (konkrétne žalovanej 1/), mohla od zmluvy odstúpiť z dôvodov a v lehote uvedených v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa. Neplatnosť zmluvy nespôsobuje ani skutočnosť, že je v nej nesprávne uvedené krstné meno právnej predchodkyne žalobcu, nakoľko z ostatných údajov a z výkladu obsahu zmluvy (§ 35 Občianskeho zákonníka) možno jej identitu presne určiť. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 O.s.p.

Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil ustanoveniami § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Predovšetkým namietal, že odvolací súd nerozhodol o jeho návrhu na zmenu žalovaného v zmysle § 92 ods. 2, 3 O.s.p., ktorý predniesol na pojednávaní 19. februára 2009. Aj keď v zápisnici z pojednávania je (nesprávne) uvedené, že ide o návrh na zmenu účastníka, (ktorá v odvolacom konaní nie je prípustná,) z obsahu záznamu možno vyvodit', že v skutočnosti sa navrhuje zmena; odvolací súd bol preto povinný o nej rozhodnúť. Odvolací súd pochybil aj pri vyhotovení uznesenia zo 7. júla 2008, ktorým zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania, keď v poučení nesprávne uviedol, že uznesenie nemožno napadnúť odvolaním. Keďže uznesenie o prerušení konania nie je uznesením, ktorým sa upravuje vedenie konania, odvolanie proti nemu je vždy prípustné. Uvedenými postupmi odvolacieho súdu bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces a bola mu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Okrem toho je rozsudok odvolacieho súdu nepreskúmateľný a spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, čo zakladá i vady konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. Z týchto dôvodov žiadal dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa názoru žalovanej 1/ k výskytu žalobcom namietaných vád v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v konaní nedošlo. Je pravda, že žalobca na pojednávaní 19. februára 2009

navrhol zmenu žalovaného, tento svoj návrh však na nasledujúcom pojednávaní 25. mája 2009 zmenil v tom zmysle, že navrhuje pristúpenie ďalšieho žalovaného do konania, o ktorom návrhu odvolací súd vzápätí rozhodol. Pokiaľ ide o uznesenie zo 7. júla 2008, ktorým odvolací súd zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania a nepripustil voči nemu odvolanie, postupoval správne, nakoľko návrh na prerušenie konania bol podaný až v priebehu odvolacieho konania, kedy odvolací súd rozhodoval v druhom stupni, pričom ustanovenie § 201 O.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa nepripúšťa. Žalovaná 1/ sa tiež vyjadrila k namietaným vadám podľa § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. Dovolanie navrhla „zamietnuť“.

Žalovaný 2/ vyslovil s obsahom dovolania súhlas a navrhol, aby dovolací súd „zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré ním možno napadnúť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov, preto prípustnosť dovolania nemožno z týchto ustanovení vyvodiť.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní

postihnutom niektorou z procesných väd, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, skúmal dovolací súd prípustnosť dovolania aj podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku a uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namieta porušenie svojho práva na spravodlivý proces a odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Existenciu uvedených väd vidí v postupe odvolacieho súdu, ktorý nerozhodol o jeho návrhu na zmenu žalovaného a nesprávne ho poučil o neprípustnosti odvolania proti uzneseniu, ktorým zamietol jeho návrh na prerušenie konania.

Procesná vada konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dôsledkom porušenia práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobod). Dochádza k nej vtedy, ak súd v priebehu konania neumožní účastníkovi vykonať práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom, okrem iného i právo predniesť (doplniť) svoje návrhy. Tomu zodpovedá povinnosť súdu o týchto návrhoch rozhodnúť.

Podľa § 92 ods. 2 O.s.p. ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

Z obsahu spisu vyplýva, že právny zástupca žalobcu v priebehu odvolacieho konania na pojednávaní 19. februára 2009 navrhol zmenu účastníka konania (teda úkon v zmysle § 92 ods. 2 O.s.p.) na strane žalovaných. Aj keď sa v zápisnici z pojednávania (č.l. 466 spisu) uvádza, že ide o návrh na „zámenu“ (teda úkon v zmysle § 92 ods. 4 O.s.p.), ide zjavne o nesprávnosť, nakoľko návrh je odôvodnený tým, že „vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti sa totiž stal T. R. W., ktorý ju mal vraj kúpiť“, ktorá skutočnosť zodpovedá právnej skutočnosti ako ju má na mysli ustanovenie § 92 ods. 2 O.s.p., upravujúce zmenu v osobe účastníka konania. O uvedenom návrhu odvolací súd nerozhodol ani na pojednávaní 19. februára 2009, ani neskôr, a nevysporiadal sa s ním ani v konečnom rozhodnutí – v rozsudku z 28. mája 2009 (č.l. 466 až 570 spisu). Na pojednávaní 28. mája 2009 (nie 25. mája 2009, ako tvrdí žalovaná 1/) odvolací súd síce vyhlásil uznesenie, ktorým nepripustil „pristúpenie W. T. do konania“ (č.l. 565 spisu), týmto uznesením však rozhodol len o návrhu žalobcu v zmysle § 92 ods. 1 O.s.p., doručenom súdu až 19. mája 2009 a následne prednesenom na pojednávaní. Nemožno pritom súhlasiť s námietkou žalovanej 1/, že žalobca návrhom na pristúpenie ďalšieho žalovaného do konania zmenil svoj predchádzajúci návrh na zmenu žalovaných, pretože takýto záver nemá oporu v spise. Oba návrhy bolo potrebné posúdiť samostatne, aj o nich samostatne rozhodnúť. Rozhodnuté však bolo len o v poradí druhom návrhu.

Nerozhodnutím o návrhu žalobcu z 19. februára 2009 na zmenu žalovaných v zmysle § 92 ods. 2 O.s.p. odvolací súd zaťažil konanie vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolanie žalobcu je teda nielen prípustné, ale zistená vada konania je súčasne dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušiť (§ 243b O.s.p.), pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

Pokiaľ dovolateľ vidí existenciu uvedenej vady i v tom, že odvolací súd nepripustil odvolanie proti uzneseniu, ktorým zamietol jeho návrh na prerušenie konania, je jeho námietka nedôvodná. Rozhodnutie krajského súdu o (ne)prerušení konania nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale rozhodnutím odvolacieho súdu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Preto bolo poučenie o neprípustnosti odvolania proti dotknutému uzneseniu správne. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 36/2003, na ktoré dovolateľ v tejto súvislosti poukazuje sa týka prípadov, kedy o prerušení konania rozhodoval v prvom stupni okresný súd.

Ostatnými námietkami dovolateľa týkajúcimi sa väd konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. sa dovolací súd vzhľadom na dôvod, pre ktorý došlo k zrušeniu rozsudku odvolacieho súdu, nezaoberal.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa znovu o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. júna 2010

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková